

KWALIFIKOWALNOŚĆ WYDATKÓW W RAMACH DZIAŁANIA 1.1 BADANIA I INNOWACJE

SPIS TREŚCI

1.	Informacje ogólne	2
2.	II TYP PROJEKTU Inwestycje przedsiębiorstw w infrastrukturę B+R	5
I.	Koszty związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej (gruntu).	5
II.	Koszty związane z pracami przygotowawczymi.	5
III.	Koszty w ramach mechanizmu cross – financing.	6
IV.	Koszty związane z nabyciem nieruchomości (zabudowanych i niezabudowanych).	7
V.	Koszty robót i materiałów budowlanych.....	78
VI.	Koszty związane z pozyskaniem ruchomych środków trwałych.....	8
VII.	Koszty związane z pozyskaniem wartości niematerialnych i prawnych.	910
3.	III TYP PROJEKTU Wsparcie działalności B+R przedsiębiorstw – projekty modułowe	11
3.1.	KOSZTY BEZPOŚREDNIE	11
I.	Koszty wynagrodzenia personelu projektu	11
II.	Koszty badań oraz koszty doradztwa i równorzędnych usług, w tym podwykonawstwo	13
III.	Koszty odpłatnego korzystania z budynków i gruntów	15
IV.	Koszty odpłatnego korzystania z ruchomych środków trwałych) lub odpisy amortyzacyjne ruchomych środków trwałych wykorzystywanych na potrzeby prac B+R.	16
V.	Koszty odpłatnego korzystania z wartości niematerialnych i prawnych (opłaty licencyjne) lub odpisy amortyzacyjne z wartości niematerialnych i prawnych.....	17
VI.	Koszty zakupu wartości niematerialnych i prawnych.....	18
VII.	Pozostałe koszty bezpośrednie (finansowane z pomocy na projekty B+R).....	18
VIII.	Koszty uzyskania, walidacji i obrony patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych	19
IX.	Pozostałe koszty bezpośrednie (finansowane z pomocy de minimis)	20
3.2.	KOSZTY POŚREDNIE	20
3.3.	WYDATKI KWALIFIKOWALNE W MODUŁACH DODATKOWYCH: WDROŻENIE INNOWACJI, INFRASTRUKTURA B+R, CYFRYZACJA, KOMPETENCJE.....	21
a)	Moduł: Wdrożenie innowacji.	21
b)	Moduł: Infrastruktura B+R.....	22
c)	Moduł: Cyfryzacja	22
d)	Moduł: Kompetencje	23
4.	WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE W RAMACH DZIAŁANIA 1.1	2423

1. INFORMACJE OGÓLNE

Dofinansowanie w ramach Działania 1.1 stanowi **pomoc publiczną oraz pomoc de minimis**¹.

W zależności od kategorii kosztu objętego pomocą przy ocenie kwalifikowalności wydatku uwzględnia się:

- ✓ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r.) tzw. **Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014** oraz
- ✓ Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 2161 z późn. zm.); tzw. **regionalna pomoc inwestycyjna**,
- ✓ Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 2573), tzw. **pomoc na projekty B+R**,
- ✓ Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania pomocy na wsparcie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów na lata 2021- 2027(Dz. U. poz. 1487); tzw. **pomoc na wspieranie innowacyjności** (tylko dla MŚP),
- ✓ Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom pomocy na usługi doradcze oraz na udział w targach w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1399); tzw. **pomoc na usługi doradcze**.

Wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem na podstawie ww. rozporządzeń są wydatki ponoszone **od dnia następującego po dniu złożenia wniosku** o udzielenie wsparcia do dnia zakończenia finansowego, określonego w umowie o dofinansowanie (rozporządzenia te stosuje się jedynie do pomocy, która wywołuje efekt zachęty²).

W przypadku projektu **objętego pomocą publiczną (nie dotyczy pomocy de minimis) niedopuszczalne są** zmiany prowadzące do zwiększenia całkowitej wartości lub procentowej intensywności pomocy publicznej. Rozpoczynając prace i podpisując umowę beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu przy dofinansowaniu i w kwocie wskazanej w umowie i bierze na siebie odpowiedzialność za pokrycie dodatkowych kosztów, których nie przewidział w projekcie, jeśli okażą się one niezbędne do realizacji projektu. Ponadto po rozpoczęciu realizacji inwestycji, nie ma znaczenia przyczyna wprowadzenia zmian tj. fakt czy wynikają one ze

¹ Tylko wydatki w ramach pomocy de minimis mogą być ponoszone przez Partnera.

² Art. 6 Rozporządzenia nr 651/2014.

zwiększenia zakresu rzeczowego projektu czy z przyczyn niezależnych od beneficjenta, takich jak: wzrost cen dostaw czy usług bez jednoczesnego zwiększenia zakresu rzeczowego przedsięwzięcia.

W przypadku powstania oszczędności w projekcie objętym pomocą publiczną, niedozwolone jest, aby wielkość tych oszczędności obejmować podstawą prawną wybranej pomocy. Pomoc publiczna udzielana jest na jasno określone wydatki wpisujące się katalog kosztów kwalifikowanych w ramach określonej podstawy prawnej.

W przypadku, gdy w ramach projektu uwzględniono wydatki stanowiące **pomoc de minimis** przy ocenie kwalifikowalności wydatku uwzględnia się:

- ✓ Rozporządzenie Komisji (UE) nr ~~1407/2023~~/~~2013~~2831 z dnia ~~18~~13 grudnia ~~2013~~-2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE L ~~352~~ str. ~~1~~2023-/~~2831~~ z ~~18~~15 grudnia ~~2013~~-2023 r.) oraz
- ✓ Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia ~~29 września~~18 kwietnia ~~2022~~-2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. ~~2024~~, poz. ~~2062~~598); tzw. **pomoc de minimis**.

Wydatkami kwalifikującymi się do objęcia pomocą de minimis na podstawie ww. rozporządzeń są, co do zasady, wydatki ponoszone od 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia realizacji projektu, określonego w umowie o dofinansowanie, lecz w ramach naboru dla typu II i III Działania 1.1 określono, że **tylko zakup gruntu oraz prace przygotowawcze mogły się rozpocząć 1 stycznia 2021 r.** Wcześniejsze rozpoczęcie realizacji innych zadań objętych pomocą de minimis skutkuje uznaniem ich za niekwalifikowalne.

Ocena kwalifikowalności każdego wydatku polega na analizie jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, umową o dofinansowanie, *Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* (zwanymi dalej Wytycznymi) oraz innymi dokumentami, do których stosowania Beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie.

Na etapie oceny formalnej i merytorycznej wniosku o dofinansowanie dokonywana jest wstępna ocena kwalifikowalności planowanych wydatków. Pozytywna ocena wniosku i przyznanie dofinansowania na realizację projektu nie oznacza, że wszystkie wydatki na pewno będą zrefundowane lub rozliczone (w przypadku zaliczek). Kwalifikowalność wydatków jest również oceniana w trakcie realizacji projektu, kiedy Beneficjent przedkłada kolejne wnioski o płatność oraz podczas kontroli projektu.

W trakcie realizacji projektu sprawdzeniu podlega w szczególności:

- czy wydatek został faktycznie poniesiony³,
- czy wydatek był przewidziany we wniosku stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie,

³ Podrozdział 3.1 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

- czy wydatek był poniesiony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego,
- zasadność poniesienia danego wydatku dla realizacji projektu,
- efektywność poniesionego wydatku,
- sposób udokumentowania wydatku.

Ponadto należy pamiętać o tym, że przyznane dofinansowanie to środki publiczne. Wobec tego beneficjenci zobowiązani są do stosowania ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (obowiązującej w dniu wszczęcia postępowania), dla zamówień oszacowanych powyżej progów stosowania tej ustawy do realizacji zamówień w projekcie, zobowiązani są do jej stosowania, a w przypadku zamówień oszacowanych poniżej progów stosowania tej ustawy oraz beneficjentów niezobowiązanych podmiotowo /przedmiotowo do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych – do udzielania zamówień w ramach projektu zgodnie z zasadami opisanymi w Podrozdziale 3.2 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. Zarówno w przypadku, gdy ze względu na specyfikę projektu Wnioskodawca rozpoczyna realizację projektu na własne ryzyko przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, jak i wówczas gdy rozpoczyna realizację projektu po podpisaniu umowy, komunikacja w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w tym ogłoszenie zapytania ofertowego, składanie ofert, wymiana informacji między zamawiającym a wykonawcą oraz przekazywanie dokumentów i oświadczeń odbywa się pisemnie za pomocą BK2021, z zastrzeżeniem wyjątków opisanych w sekcji 3.2.3 Wytycznych.

Co do zasady wydatkiem kwalifikowanym jest wydatek poniesiony przez Beneficjenta, z którym podpisano umowę o dofinansowanie. W przypadku, gdy projekt realizowany jest w partnerstwie wówczas tylko wydatki w ramach pomocy de minimis mogą być poniesione przez partnera (jeśli tak stanowi umowa/porozumienie o partnerstwie).

Zamieszczony poniżej katalog wydatków kwalifikowalnych jest katalogiem **zamkniętym**, natomiast katalog wydatków niekwalifikowalnych jest katalogiem **otwartym** i zawiera jedynie wyjątki i przykłady wydatków niekwalifikowalnych. Szczegółowe warunki i procedury w zakresie kwalifikowalności wskazanych poniżej wydatków określone są w Wytycznych i ww. rozporządzeniach dotyczących pomocy publicznej/pomocy de minimis. Niniejszy załącznik do Regulaminu naboru określa zaś katalog wydatków kwalifikowalnych w projektach realizowanych w ramach niniejszego naboru oraz określa ewentualne limity i inne ograniczenia w odniesieniu do niektórych wydatków.

Wskazane w niniejszym załączniku konkretne punkty Wytycznych mają charakter pomocniczy i odnoszą się do wersji Wytycznych z 18 listopada 2022 r. Należy pamiętać, że do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się wersję Wytycznych obowiązującą w dniu poniesienia wydatku (zgodnie z zapisami Rozdziału 1 Wytycznych).

2. TYP PROJEKTU II. INWESTYCJE PRZEDSIĘBIORSTW W INFRASTRUKTURĘ B+R

Wydatki kwalifikowalne stanowią wyłącznie koszty bezpośrednie – rozliczane według rzeczywiście poniesionych wydatków.

Do kosztów bezpośrednich zaliczane są:

I. KOSZTY ZWIĄZANE Z NABYCIEM NIERUCHOMOŚCI NIEZABUDOWANEJ (GRUNTU).

- poniesione na nabycie nieruchomości,
- poniesione na odszkodowanie za przejęte nieruchomości,
- wydatki poniesione na obowiązkowy wykup nieruchomości oraz obowiązkowe odszkodowania wynikające z ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania zgodnie z art. 135 i art. 136 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- poniesione na nabycie prawa użytkowania wieczystego,
- poniesione na nabycie innych tytułów prawnych do nieruchomości, w tym ograniczonych praw rzeczowych (użytkowanie, służebności gruntowe, służebność przesyłu), nabycie tytułów o charakterze obligacyjnym (np. najem, dzierżawa) oraz wydatki poniesione na opłaty z tytułu oddania nieruchomości w trwałą zarząd,
- inne wymagane przepisami prawa krajowego.

Kwalifikowalne są także koszty poniesione na:

- sporządzenie dokumentacji geodezyjno-kartograficznej,
- wynagrodzenie rzeczoznawcy za sporządzenie operatu szacunkowego,
- opłaty notarialne.

Koszty te są kwalifikowane po spełnieniu warunków z Rozdziału 3.4 Wytycznych.

Koszty związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanej zgodnie z Podrozdziałem 3.4 pkt 1 Wytycznych wliczane są do **limitu wydatków związanych z nieruchomościami** i nie mogą przekroczyć **10%** całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. Przykład wyliczenia maksymalnej wartości dofinansowania wydatków związanych z nabyciem nieruchomości niezabudowanej został podany w przykładzie A na końcu niniejszego dokumentu.

Koszty związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanych należy wykazywać w ramach kategorii kosztów **CST2021 Nieruchomości i oznaczyć limitem Wydatki poniesione na zakup nieruchomości.**

II. KOSZTY ZWIĄZANE Z PRACAMI PRZYGOTOWAWCZYMI.

Koszty związane z pracami przygotowawczymi, w tym na:

- **przygotowanie dokumentacji technicznej** o ile są wymagane przepisami prawa wspólnotowego i/lub prawa krajowego: projekt budowlany, projekt

wykonawczy, analizy, ekspertyzy, prace studialne, mapy lub szkice sytuujące projekt, audyt energetyczny.

- **raport oddziaływania na środowisko,**
- **przygotowanie dokumentacji przetargowej,** przygotowanie przetargu, w tym publikacji przetargowych.

Wydatki na dokumentację kwalifikowalne są tylko w tej części, która dotyczy prac stanowiących wydatki kwalifikowalne projektu.

Koszty związane z pracami przygotowawczymi należy wykazywać w ramach kategorii kosztów **CST2021 Usługi zewnętrzne.**

Pozostałe koszty w ramach prac przygotowawczych tj.

- **nadzór** inwestorski, inżynierski, autorski należy wykazywać w ramach **kategorii kosztów **CST2021 Nadzór/ zarządzanie inwestycją**,**

- opłaty związane z uzyskaniem decyzji administracyjnych należy wykazywać w **ramach kategorii kosztów **CST2021 Podatki i opłaty**.**

Wydatki na nadzór kwalifikowalne są tylko w tej części, która dotyczy nadzoru nad zakresem prac stanowiącym wydatki kwalifikowalne projektu.

Zakupu gruntów ani prac przygotowawczych nie uznaje się za rozpoczęcie prac - w rozumieniu przepisów o pomocy publicznej. Wydatki związane z nabyciem gruntów oraz z pracami przygotowawczymi mogą być dokonane przed dniem złożenia wniosku na nabór. Jednak ich datę, na potrzeby wniosku wypełnianego w CST2021, należy traktować jako rozpoczęcie realizacji projektu.

III. KOSZTY W RAMACH MECHANIZMU CROSS – FINANCING.

Kwalifikowalne są koszty szkoleń świadczonych przez podmioty zewnętrzne, dla pracowników i osób zarządzających (związanych z pracami B+R) do obsługi infrastruktury B+R sfinansowanej w ramach projektu.

Koszty szkoleń nie mogą przekroczyć 15% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu i muszą być poniesione po dniu złożenia wniosku na nabór.

Koszty w ramach mechanizmu cross – financing należy wykazywać w ramach kategorii kosztów **CST2021 Usługi zewnętrzne i oznaczyć limitem Cross - financing.**

Koszty wymienione w pkt I – III kwalifikowane są w ramach **pomocy de minimis.**

IV. KOSZTY ZWIĄZANE Z NABYCIEM NIERUCHOMOŚCI (ZABUDOWANYCH I NIEZABUDOWANYCH).

Kwalifikowalne są koszty:

- poniesione na nabycie nieruchomości,
- poniesione na odszkodowanie za przejęte nieruchomości,
- wydatki poniesione na obowiązkowy wykup nieruchomości oraz obowiązkowe odszkodowania wynikające z ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania zgodnie z art. 135 i art. 136 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- poniesione na nabycie prawa użytkowania wieczystego,
- poniesione na nabycie innych tytułów prawnych do nieruchomości, w tym ograniczonych praw rzeczowych (użytkowanie, służebności gruntowe, służebność przesyłu), nabycie tytułów o charakterze obligacyjnym (np. najem, dzierżawa) oraz wydatki poniesione na opłaty z tytułu oddania nieruchomości w trwały zarząd,
- inne wymagane przepisami prawa krajowego.

Kwalifikowalne są także koszty poniesione na:

- wyburzenie budynków (a w przypadku innych naniesień – koszt ich likwidacji),
- sporządzenie dokumentacji geodezyjno-kartograficznej,
- wynagrodzenie rzeczoznawcy za sporządzenie operatu szacunkowego,
- opłaty notarialne.

Wydatki związane z nabyciem nieruchomości dokonane nie wcześniej niż po dniu złożenia wniosku na nabór, są kwalifikowane po spełnieniu warunków z Rozdziału 3.4 Wytycznych. Przykład wyliczenia maksymalnej wartości dofinansowania wydatków związanych z nabyciem nieruchomości został podany w przykładzie B na końcu niniejszego dokumentu.

Wyliczenia maksymalnej wartości dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na nabycie nieruchomości należy dokonać analogicznie do przykładu w pkt I.

Koszty związane z nabyciem nieruchomości niezabudowanych/zabudowanych należy wykazywać w ramach kategorii kosztów CST2021 Nieruchomości i oznaczyć limitem Wydatki poniesione na zakup nieruchomości.

V. KOSZTY ROBÓT I MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH.

Kwalifikowalne są koszty nabycia **robót i materiałów budowlanych** niezbędnych do realizacji wybranego rodzaju inwestycji początkowej, tj.:

- prace ziemne, budowlano-montażowe, instalacyjne, wykończeniowe, dostosowanie obiektów i pomieszczeń w zakresie niezbędnym dla realizowanego projektu,
- budowa przyłączy do sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych lub gazowych mogą być uznane kwalifikowalne, jeśli przyłącza będą stanowiły własność Beneficjenta,

- adaptacja i remont⁴ pomieszczeń do specyficznych wymogów technicznych dla danego rodzaju działalności,
- zagospodarowanie terenu przyległego, o ile jest to koszt integralnie związany z przedmiotem projektu.

Koszty robót i materiałów budowlanych należy wykazywać w ramach kategorii kosztów CST2021 Usługi zewnętrzne.

VI. KOSZTY ZWIĄZANE Z POZYSKANIEM RUCHOMYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH.

Kwalifikowalne są koszty zakupu **ruchomych środków trwałych**, które mogą być uznane za kwalifikowane pod warunkiem ich bezpośredniego wskazania we wniosku o dofinansowanie wraz z uzasadnieniem.

We wniosku należy wybrać i uzasadnić najbardziej efektywną metodę pozyskania środków trwałych.

Dodatkowo, środki trwałe nabywane przez podmioty inne niż MŚP powinny być nowe.

Wydatki na zakup środków trwałych powinny spełniać łącznie następujące warunki:

- będą wykorzystywane wyłącznie w przedsiębiorstwie, w którym prowadzony jest projekt,
- będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości,
- będą nabyte na warunkach rynkowych od osób trzecich, niepowiązanych z przedsiębiorcą,
- będą stanowić aktywa przedsiębiorcy i pozostaną w jego przedsiębiorstwie przez co najmniej 5 lat od płatności końcowej, a w przypadku mikro, małego lub średniego przedsiębiorcy – przez co najmniej 3 lata.

Kwalifikowalne są także koszty dostawy, montażu i uruchomienia ruchomego środka trwałego, o ile środek trwały jest bezpośrednio powiązany z przedmiotem projektu.

Wydatki poniesione na zakup **używanych środków trwałych** są kwalifikowalne, jeśli spełnione są wszystkie wymienione poniżej warunki:

- 1) sprzedający środek trwały wystawił deklarację określającą jego pochodzenie,
- 2) sprzedający środek trwały potwierdził w deklaracji, że dany środek nie był współfinansowany z pomocy UE lub w ramach dotacji z krajowych środków publicznych,
- 3) cena zakupu używanego środka trwałego nie przekracza jego wartości rynkowej i jest niższa niż koszt podobnego nowego sprzętu.

⁴Poniesienie wydatków na remont możliwe jest jedynie wówczas, gdy stanowi on inwestycję początkową. Nie ma możliwości kwalifikowania w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej wydatków ponoszonych na remont obiektów, środków trwałych, które są tylko pośrednio związane z nową inwestycją, np. remont hali, w której ustawiono nową linię produkcyjną, jeśli wcześniej beneficjent prowadził tam również działalność produkcyjną tego samego rodzaju.

Jeżeli środki trwale wykorzystywane są także do innych zadań niż założone w projekcie, wydatki na ich zakup kwalifikują się do współfinansowania w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym dokonany w okresie realizacji projektu, proporcjonalnie do ich wykorzystania w celu realizacji projektu. W takim przypadku rozlicza się odpisy amortyzacyjne zgodnie z Podrozdziałem 3.7 Wytycznych.

Jeżeli aparatura / urządzenia badawcze nie są wykorzystywane na potrzeby projektu przez cały okres ich ekonomicznej użyteczności kwalifikowalne są tylko **odpisy amortyzacyjne** w okresie wykorzystania danego środka trwałego na potrzeby realizacji prac B+R. Okres amortyzacji i roczną stawkę amortyzacji należy ustalić w oparciu o art. 32 ustawy o rachunkowości.

Należy pamiętać, aby zakup środka trwałego został dokonany zgodnie z zasadami opisanymi w Rozdziale 3.2 Wytycznych *Zasada konkurencyjności* jeśli ten środek trwały zostanie zamortyzowany w całości w trakcie realizacji projektu.

Ponadto, dopuszcza się pozyskanie środków trwałych w formie dzierżawy lub najmu z zastrzeżeniem zapisów Podrozdziału 3.7 Wytycznych.

Dzierżawa lub najem środków trwałych musi mieć formę leasingu finansowego i obejmować obowiązek zakupu środków trwałych przez Beneficjenta po wygaśnięciu umowy.

Leasing finansowy - kosztem kwalifikowalnym w przypadku leasingu finansowego może być wyłącznie:

- kwota przypadająca na część raty leasingowej wystawionej na rzecz Beneficjenta związanej ze spłatą kapitału (raty kapitałowej) przedmiotu leasingu, pod warunkiem, iż okres trwania umowy leasingowej równy jest okresowi ekonomicznej użyteczności środka trwałego (amortyzacji)⁵, albo
- kwota przypadająca na fakturę nabycia przedmiotu leasingu wystawiona na rzecz leasingodawcy, o ile we wniosku o dofinansowanie projektu leasingodawca został wskazany jako podmiot upoważniony do poniesienia wydatku na zakup leasingowanego dobra.

We wniosku należy wybrać i uzasadnić najbardziej efektywną metodę pozyskania środków trwałych.

Koszty związane z pozyskaniem ruchomych środków trwałych należy wykazywać w ramach kategorii kosztów CST2021 Środki trwałe/Dostawy.

VII. KOSZTY ZWIĄZANE Z POZYSKANIEM WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH.

Kwalifikowalne są koszty **zakup wartości niematerialnych i prawnych**, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości

⁵ Jeśli okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego (amortyzacji) jest dłuższy od okresu trwania umowy leasingowej to w projekcie kwalifikowalne są wyłącznie odpisy amortyzacyjne przypadające na okres wykorzystania danego środka trwałego na potrzeby realizacji projektu.

(tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.), z zastrzeżeniem inwestycji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 17 tej ustawy, nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki.

Do **wartości niematerialnych i prawnych** zaliczane są w szczególności: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, know-how.

Zakup wartości niematerialnych i prawnych jest kwalifikowalny pod warunkiem, że spełnią one następujące warunki:

- będą wykorzystywane wyłącznie w ramach przedsiębiorstwa, które otrzymało pomoc
- muszą podlegać amortyzacji zgodnie z odrębnymi przepisami,
- będą nabyte na warunkach rynkowych od osób trzecich niepowiązanych z nabywcą, oraz
- będą włączone do aktywów przedsiębiorstwa otrzymującego pomoc i pozostaną związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej 5 lat (przedsiębiorstwa inne niż MŚP) lub 3 lata, w przypadku MŚP.

Dodatkowo, wartości niematerialne i prawne nabywane przez podmioty inne niż MŚP powinny być nowe oraz nie mogą stanowić więcej niż 50% całkowitych kwalifikowanych kosztów inwestycji początkowej (maksymalnie 50% kosztów finansowanych z pomocy regionalnej).

Koszty odpłatnego korzystania (opłaty licencyjne) lub odpisy amortyzacyjne z wartości niematerialnych i prawnych, są kwalifikowalne po spełnieniu warunków dotyczących amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych z Wytycznych (Podrozdział 3.7 Wytycznych) - w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby realizacji projektu.

Należy pamiętać, aby zakup wartości niematerialnych i prawnych został dokonany zgodnie z zasadami opisanymi w Rozdziale 3.2 Wytycznych *Zasada konkurencyjności* jeśli te wartości niematerialne i prawne zostaną zamortyzowane w całości w trakcie realizacji projektu.

We wniosku należy wybrać i uzasadnić najbardziej efektywną metodę pozyskania wartości niematerialnych i prawnych.

Koszty związane z pozyskaniem wartości niematerialnych i prawnych należy wykazywać w ramach kategorii kosztów **CST2021 Wartości niematerialne i prawne.**

Koszty wymienione w pkt IV – VII są kwalifikowane w ramach *regionalnej pomocy inwestycyjnej*.

3. TYP PROJEKTU III. WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI B+R PRZEDSIĘBIORSTW – PROJEKTY MODUŁOWE

Wydatki kwalifikowalne stanowią:

- ✓ **koszty bezpośrednie** – rozliczane według rzeczywiście poniesionych wydatków.
- ✓ **koszty pośrednie** – rozliczane metodą uproszczoną - stawką ryczałtową.

3.1. KOSZTY BEZPOŚREDNIE

Do kosztów bezpośrednich zaliczane są:

- I. Koszty wynagrodzenia personelu projektu.
- II. Koszty badań oraz koszty doradztwa i równorzędnych usług niezbędnych do realizacji prac B+R.
- III. Koszty odpłatnego korzystania z budynków i gruntów.
- IV. Koszty odpłatnego korzystania z ruchomych środków trwałych.
- V. Koszty odpłatnego korzystania z wartości niematerialnych i prawnych oraz odpisy amortyzacyjne wartości niematerialnych i prawnych
- VI. Pozostałe koszty bezpośrednie (finansowane z pomocy na projekty B+R).
- VII. Koszty uzyskania, walidacji i obrony patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych.
- VIII. Pozostałe koszty bezpośrednie (finansowane tylko z pomocy de minimis).

I. KOSZTY WYNAGRODZENIA PERSONELU PROJEKTU

Koszty wynagrodzenia personelu projektu – dotyczą wynagrodzenia personelu projektu⁶ - pracowników badawczych, pracowników technicznych i pozostałych pracowników pomocniczych, w zakresie i przez okres w jakim są oni zatrudnieni przy **bezpośredniej realizacji prac B+R⁷**:

- zatrudnionych na umowę o pracę przez Beneficjenta lub Partnera projektu,
- osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą będących Beneficjentem.

Koszty zatrudnienia personelu należy wykazywać w ramach kategorii kosztów CST2021 Personel projektu.

⁶ Z wyłączeniem wolontariuszy wykonujących świadczenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz osób współpracujących w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

⁷ Ilekcó w niniejszym Załączniku jest mowa o pracach B+R należy przez to rozumieć badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe lub tylko eksperymentalne prace rozwojowe, w zależności od tego, jakie prace są przedmiotem projektu.

Koszty związane z zaangażowaniem personelu projektu muszą być zgodne z Podrozdziałem 3.8 Wytycznych. W niniejszym załączniku do Regulaminu naboru wskazano jedynie niektóre warunki wynikające z Wytycznych.

Kwalifikowalnymi składnikami wynagrodzenia personelu projektu są: wynagrodzenie brutto oraz koszty ponoszone przez pracodawcę zgodnie z właściwymi przepisami prawa, w szczególności składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Pracownicze Plany Kapitałowe, odpisy na ZFŚS lub wydatki ponoszone na Pracowniczy Program Emerytalny.

Wydatkami kwalifikowalnymi w przypadku umów o pracę są również:

- **Nagrody** (z wyjątkiem nagrody jubileuszowej) **lub premie** – jeśli zostały przewidziane w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania danej instytucji, lub też innych właściwych przepisach prawa pracy, z zastrzeżeniem zapisów pkt Podrozdziału 3.8 pkt 8 Wytycznych.

- **Dodatki do wynagrodzeń** personelu projektu - wyłącznie w przypadku okresowego zwiększenia obowiązków służbowych danej osoby oraz jeżeli zostały przyznane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pracy, z zastrzeżeniem zapisów pkt Podrozdziału 3.8 pkt 9 Wytycznych. Dodatek może być przyznany zarówno jako wyłączne wynagrodzenie za pracę w projekcie albo jako uzupełnienie wynagrodzenia personelu projektu rozliczanego w ramach projektu.

- **Dodatkowe wynagrodzenie roczne** – wyłącznie jeżeli wynika z przepisów prawa pracy i odpowiada proporcji, w której wynagrodzenie zasadnicze pracownika będące podstawą jego naliczania jest rozliczane w ramach projektu z zastrzeżeniem zapisów pkt Podrozdziału 3.8 pkt 10 Wytycznych.

Wynagrodzenie właścicieli/współwłaścicieli/udziałowców wszystkich rodzajów spółek, niezatrudnionych na umowę o pracę/umowę zlecenie, kwalifikowalne jest wyłącznie w ramach kosztów pośrednich.

W przypadku wykonywania przez ww. osoby będące personelem projektu jakichkolwiek zadań związanych z zarządzaniem, nadzorem lub koordynacją projektu prac B+R koszt takiego wynagrodzenia należy zaliczyć do **Kosztów pośrednich** a nie do kosztów bezpośrednich. Możliwa jest sytuacja, w której dana osoba jest personelem projektu w kosztach bezpośrednich w zakresie prac badawczo-rozwojowych oraz jest zaangażowana częściowo do obsługi administracyjnej projektu w kosztach pośrednich. W takim przypadku umowa o pracę pracownika powinna zawierać szczegółowy zakres czynności odrębnych dla każdego stanowiska wraz ze wskazaniem czasu pracy w każdym z zakresów i rozbiciem wynagrodzenia na ww. zakresy. Wykluczone jest rozliczenie tego samego kosztu w ramach kosztów pośrednich i bezpośrednich.

Łączne zaangażowanie zawodowe personelu projektu w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy UE oraz działań finansowanych z innych źródeł, w tym środków własnych Beneficjenta i innych podmiotów (niezależnie od formy zaangażowania), nie może przekraczać **276** godzin miesięcznie; do ww. limitu wlicza się okres urlopu wypoczynkowego oraz czas niezdolności do pracy wskutek choroby,

natomiast nie wlicza się innych nieobecności pracownika (np. urlop bezpłatny, rodzicielski i macierzyński).

Spełnienie warunku należy zweryfikować przed zaangażowaniem osoby do projektu. Weryfikacji można dokonać posiłkując się pisemnym oświadczeniem złożonym przez personel projektu. Warunek musi być spełniony w całym okresie kwalifikowania wynagrodzenia danej osoby w tym projekcie, przy czym w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w zakresie spełnienia tego warunku za niekwalifikowalne należy uznać wynagrodzenie personelu projektu (w całości lub w części) w tym projekcie, w ramach którego zaangażowania personelu projektu spowodowało naruszenie tego warunku.

Zatrudnienie lub oddelegowanie do realizacji zadań związanych z realizacją prac B+R musi być odpowiednio uwzględnione w umowie o pracę, porozumieniu, zakresie czynności służbowych pracownika lub w opisie stanowiska pracy, poprzez wskazanie w szczególności zadań wykonywanych w ramach projektu.

Dokumentowanie pracy wykonanej na rzecz projektu

- ✓ W przypadku umów o pracę – lista płac.

Jeżeli dany pracownik nie jest zaangażowany w projekcie w wymiarze pełnego etatu, określenie kwalifikowalnej części wynagrodzenia dokonuje się na podstawie:

- oddelegowania pracownika projektu w częściowym wymiarze etatu, ze wskazaniem zakresu obowiązków w ramach projektu (oddelegowanie należy rozumieć jako zmianę obowiązków służbowych pracownika na okres zaangażowania w realizację projektu),
- karty czasu pracy z opisem wykonywanych zadań – dla osób, które pracują nieregularnie na rzecz projektu objętego dofinansowaniem,

- ✓ W przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą będącej Beneficjentem, konieczne jest wyraźne wskazanie tej formy zaangażowania we wniosku o dofinansowanie a do rozliczenia należy przedłożyć:

- zakres obowiązków tej osoby oraz koszt jej zaangażowania rozliczanego na podstawie noty księgowej.

W sytuacji, kiedy zatrudnioną jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, zakres czynności wykonywanych przez nią w projekcie musi być różny od zakresu prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. Warunek ten musi być spełniony w całym okresie kwalifikowania wynagrodzenia danej osoby w projekcie.

II. KOSZTY BADAŃ ORAZ KOSZTY DORADZTWA I RÓWNORZĘDNYCH USŁUG, W TYM PODWYKONAWSTWO

Kosztami kwalifikowanymi są koszty badań wykonywanych na podstawie umowy, wiedzy i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji udzielonej przez źródła zewnętrzne na warunkach pełnej konkurencji oraz koszty doradztwa i równorzędnych usług.

Kwalifikowalne są koszty **podwykonawstwa**, tj. **koszty zlecenia części merytorycznych prac B+R projektu stronie trzeciej, o ile prace te nie będą wykonywane na terenie i pod bezpośrednim nadzorem Beneficjenta.**

W ramach projektu możliwe jest **podwykonawstwo** tj. zlecenie części prac merytorycznych podmiotom działającym w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁸, system szkolnictwa wyższego i nauki tworzą:

1. uczelnie;
2. federacje podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki;
3. Polska Akademia Nauk, działająca na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk;
4. instytuty naukowe PAN, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk;
5. instytuty badawcze, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych;
6. międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych ustaw działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7. Centrum Łukasiewicz, działające na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz;
8. instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz;
9. Polska Akademia Umiejętności;
10. inne podmioty prowadzące głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły.

Zgodnie z art. 2 pkt 83 Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014, **organizacja prowadząca badania i upowszechniająca wiedzę** oznacza podmiot (jak np. uniwersytet lub instytut badawczy, agencja zajmująca się transferem technologii, pośrednik w dziedzinie innowacji, fizyczny lub wirtualny podmiot prowadzący współpracę w dziedzinie badań i rozwoju) niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposobu finansowania, którego podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy. W przypadkach, gdy tego rodzaju jednostka prowadzi również działalność gospodarczą finansowanie, koszty i dochody związane z tą działalnością gospodarczą należy rozliczać oddzielnie. Przedsiębiorstwa mogące wywierać decydujący wpływ na taki podmiot w charakterze, na przykład, jego udziałowców / akcjonariuszy czy członków nie mogą mieć preferencyjnego dostępu do uzyskanych przez niego wyników.

Zlecenie wykonania części prac B+R (podwykonawstwo) innym podmiotom niż wymienione wyżej jest dopuszczalne pod warunkiem, że Wnioskodawca prawidłowo określił wymagania dotyczące potencjału kadrowego i technicznego (jeśli dotyczy) stawiane potencjalnemu podwykonawcy, któremu zostanie powierzona realizacja prac B+R w projekcie, co podlega ocenie merytorycznej na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie.

⁸ W przypadku zmiany przepisu procedury wyboru podwykonawcy powinny być zgodne z brzmieniem ustawy na moment wszczęcia postępowania.

W ramach podwykonawstwa można również rozliczać **umowy cywilnoprawne związane z realizacją części prac B+R** zawarte z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej.

W przypadku osób zatrudnianych na **umowy cywilnoprawne** możliwe jest wykazanie ich w Biznes Planie z imienia i nazwiska w ramach kadry badawczej (osoby te stanowią kadrę badawczą ale nie są personelem projektu w rozumieniu Wytycznych) wraz z opisem funkcji pełnionych w projekcie oraz posiadanym doświadczeniem i wykształceniem. Należy podkreślić, iż wskazane osoby muszą posiadać wymagane kwalifikacje, pozwalające na przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych określonych we wniosku o dofinansowanie. W takiej sytuacji Wnioskodawca jest zwolniony ze stosowania zasady konkurencyjności (Seksja 3.2.1 pkt. 1 lit. i Wytycznych). W przypadku zawierania umów cywilnoprawnych z osobami, które nie zostały wskazane z imienia i nazwiska w Biznes Planie, Wytyczne nie zwalniają wnioskodawcy z obowiązku stosowania zasady konkurencyjności.

Wykonanie zadań w ramach umowy cywilnoprawnej musi zostać potwierdzone protokołem odbioru wskazującym prawidłowe wykonanie przedmiotu umowy.

Podwykonawstwem nie są czynności pomocnicze niezbędne do wykonania zadań projektowych, takie jak usługi prawne, księgowe, podatkowe (tego rodzaju koszty są finansowane w ramach kosztów pośrednich).

Limit kosztów podwykonawstwa w ramach projektu wynosi 70% całkowitych wydatków kwalifikowalnych w ramach pomocy na projekty badawczo-rozwojowe. W budżecie projektu należy jasno wskazać, że dany wydatek dotyczy podwykonawstwa poprzez oznaczenie go jako limit „podwykonawstwo” (wybór z rozwijalnej listy limitów).

Kwalifikowalne są także koszty:

- nabycia wyników prac B+R, pod warunkiem, że celem przedsięwzięcia jest prowadzenie dalszych prac B+R zmierzających do opracowania lub znaczącego ulepszenia innowacyjnego rozwiązania, w oparciu o prace B+R, w odniesieniu do produktu (towaru lub usługi), procesu, marketingu lub organizacji,
- usług doradczych i równorzędnych, które powinny dotyczyć prac B+R.

Koszty te nie mogą stanowić kosztów przeprowadzenia części prac B+R, które powinny być ujęte w podwykonawstwie.

Koszty badań oraz koszty doradztwa i równorzędnych usług należy wykazywać w ramach kategorii kosztów **CST2021 Usługi zewnętrzne.**

III. KOSZTY ODPLATNEGO KORZYSTANIA Z BUDYNKÓW I GRUNTÓW

Koszty odpłatnego korzystania z budynków i gruntów w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby realizacji prac B+R.

W przypadku **nieruchomości zabudowanej** kwalifikowalne są **odpisy amortyzacyjne** budynków - jeśli budynek jest wykorzystywany także w innych celach niż realizacja prac B+R kwalifikowalna jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego,

która odpowiada proporcji wykorzystania budynków w celu realizacji prac B+R obliczona na podstawie powszechnie obowiązujących zasad rachunkowości.

W przypadku **gruntów** kwalifikowalne są takie koszty jak:

- **wieczyste użytkowanie gruntów** - tylko opłaty za użytkowanie wieczyste z wyłączeniem odsetek, kwalifikowalna jest tylko ta część kosztów, która odpowiada proporcji wykorzystania gruntów w celu realizacji prac B+R, z zastrzeżeniem zapisów w sekcji 3.4.2. Wytycznych,
- **dzierżawa gruntów** - tylko raty dzierżawne bez części odsetkowej, kwalifikowalna jest tylko ta część kosztów, która odpowiada proporcji wykorzystania gruntów w celu realizacji prac B+R. z zastrzeżeniem zapisów w sekcji 3.4.3. Wytycznych.

Koszty odpłatnego korzystania z budynków i gruntów zgodnie z Podrozdziałem 3.4 pkt 1 Wytycznych wliczane są do **limitu wydatków związanych z nieruchomościami** i nie mogą przekroczyć **10%** całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu⁹ w przypadku gruntów oraz **15%** w przypadku terenów przemysłowych oraz terenów opuszczonych, na których znajdują się budynki.

Koszty odpłatnego korzystania z budynków i gruntów należy wykazywać w ramach kategorii kosztów CST2021 Nieruchomości i oznaczyć limitem Wydatki poniesione na zakup nieruchomości.

IV. KOSZTY ODPLATNEGO KORZYSTANIA Z RUCHOMYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH) LUB ODPISY AMORTYZACYJNE RUCHOMYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH WYKORZYSTYWANYCH NA POTRZEBY PRAC B+R.

Koszty odpłatnego korzystania z ruchomych środków trwałych (leasing finansowy, leasing operacyjny, wynajem, dzierżawa) lub odpisy amortyzacyjne ruchomych środków trwałych wykorzystywanych na potrzeby prac B+R, z zastrzeżeniem Podrozdziału 3.7 Wytycznych.

Kwalifikowalne będą koszty odpłatnego korzystania lub odpisy amortyzacyjne dotyczące **aparatury naukowo-badawczej oraz innych urządzeń służących celom badawczym**.

Jeżeli aparatura / urządzenia badawcze nie są wykorzystywane na potrzeby projektu przez cały okres ich ekonomicznej użyteczności kwalifikowalne są tylko **odpisy amortyzacyjne** w okresie wykorzystania danego środka trwałego na potrzeby realizacji prac B+R. Okres amortyzacji i roczną stawkę amortyzacji należy ustalić w oparciu o art. 32 ustawy o rachunkowości.

Leasing finansowy - kosztem kwalifikowalnym w przypadku leasingu finansowego może być wyłącznie:

- kwota przypadająca na część raty leasingowej wystawionej na rzecz Beneficjenta związanej ze spłatą kapitału (raty kapitałowej) przedmiotu leasingu, pod warunkiem,

⁹ Limit ten jest weryfikowany odrębnie dla każdego modułu. Jeżeli nieruchomość będzie wykorzystana w kilku modułach, należy uwzględnić jej koszt proporcjonalnie do stopnia wykorzystania w ramach danego modułu.

iz okres trwania umowy leasingowej równy jest okresowi ekonomicznej użyteczności środka trwałego (amortyzacji) albo

- kwota przypadająca na fakturę nabycia przedmiotu leasingu wystawiona na rzecz leasingodawcy, o ile we wniosku o dofinansowanie projektu leasingodawca został wskazany jako podmiot upoważniony do poniesienia wydatku na zakup leasingowanego dobra.

Leasing operacyjny - kosztem kwalifikującym się do współfinansowania jest wyłącznie kwota przypadająca na część raty leasingowej wystawionej na rzecz Beneficjenta związanej ze spłatą kapitału (raty kapitałowej) przedmiotu leasingu.

Odpisy amortyzacyjne stanowią wydatek kwalifikowalny, o ile spełnione są warunki:

- aparatura naukowo-badawcza oraz inne urządzenia służące celom badawczym będące środkami trwałymi zostaną wpisane do rejestru środków trwałych Wnioskodawcy,
- obliczane są na podstawie przepisów o rachunkowości oraz zgodnie z polityką rachunkowości Wnioskodawcy,
- kwalifikowalna wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się do okresu, w którym aparatura naukowo-badawcza oraz inne urządzenia służące celom badawczym jest wykorzystywana do realizacji prac B+R,
- jeśli aparatura naukowo-badawcza oraz inne urządzenia służące celom badawczym jest wykorzystywana także w innych celach niż realizacja prac B+R to kwalifikowalna jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania aktywów przy realizacji prac B+R,
- zakup aparatury naukowo-badawczej oraz innych urządzeń służącym celom badawczym nie był współfinansowany ze środków dotacji krajowej lub środków unijnych oraz nie został rozliczony ani przedstawiony do rozliczenia jako koszt kwalifikowalny projektu,
- odpisy amortyzacyjne dotyczą aparatury naukowo-badawczej oraz innych urządzeń służących celom badawczym, które zostały zakupione w sposób racjonalny i efektywny.

Koszty odpłatnego korzystania z ruchomych środków trwałych oraz odpisy amortyzacyjne ruchomych środków trwałych należy wykazywać w ramach kategorii kosztów CST2021 Środki trwałe.

V. KOSZTY ODPLATNEGO KORZYSTANIA Z WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH (OPŁATY LICENCYJNE) LUB ODPISY AMORTYZACYJNE Z WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH

Koszty odpłatnego korzystania z wartości niematerialnych i prawnych (opłaty licencyjne) lub **odpisy amortyzacyjne z wartości niematerialnych i prawnych**, po spełnieniu warunków dotyczących amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych z Wytycznych (Podrozdział 3.7 Wytycznych) - w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby realizacji projektu.

Koszty odpłatnego korzystania z wartości niematerialnych i prawnych oraz odpisy amortyzacyjne wartości niematerialnych i prawnych należy wykazywać w ramach kategorii kosztów *CST2021 Wartości niematerialne i prawne*.

VI. KOSZTY ZAKUPU WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH

Koszty zakupu wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.), z zastrzeżeniem inwestycji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 17 tej ustawy, nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki.

Do wartości niematerialnych i prawnych zaliczane są w szczególności: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, know-how.

Koszty zakupu wartości niematerialnych i prawnych są należy wykazywać w ramach kategorii kosztów *CST2021 Wartości niematerialne i prawne*.

VII. POZOSTAŁE KOSZTY BEZPOŚREDNIE (FINANSOWANE Z POMOCY NA PROJEKTY B+R).

Pozostałe koszty bezpośrednie (finansowane z pomocy na projekty B+R).

Kwalifikowalne są koszty:

- koszty materiałów, w tym surowców, półproduktów, odczynników (w tym koszty ich utylizacji),
- sprzętu laboratoryjnego wykorzystywanego do prac B+R (co do zasady wszystkie zakupy niespełniające wymogu środka trwałego zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz z przyjętą polityką rachunkowości);
- utrzymania linii technologicznych, instalacji doświadczalnych itp. w okresie i w proporcji w jakiej są wykorzystywane do prac B+R,
- eksploatacji aparatury naukowo – badawczej i innych urządzeń służących celom badawczym,
- elementów służących do budowy i na stałe zainstalowanych¹⁰ w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej (prototyp musi być wynikiem prac B+R), pod warunkiem, że będą stanowiły koszty działalności operacyjnej Wnioskodawcy i nie będą ujęte w rejestrze środków trwałych,
- koszty utrzymania instalacji doświadczalnych w zakresie i przez okres ich wykorzystywania w projekcie.

¹⁰ Pod pojęciem elementy służące do budowy i na stałe zainstalowane w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej należy rozumieć składowe służące do budowy prototypu powstałego w wyniku działalności B+R.

Koszty wyżej wymienione należy wykazywać w ramach kategorii kosztów CST2021 *Dostawy (inne niż środki trwałe)*.

Jako pozostałe koszty bezpośrednio kwalifikowalne są także:

- koszty wynajmu powierzchni laboratoryjnej - powierzchni przystosowanej do przeprowadzenia prac B+R ze względu na wymagane certyfikaty lub zastosowane systemy zabezpieczeń – tutaj należy kwalifikować koszt **wynajmu powierzchni z lub bez aparatury badawczej** (koszt powierzchni innej niż laboratoryjna pokrywany jest z ryczałtu kosztów pośrednich).

Koszty wyżej wymienione należy wykazywać w ramach kategorii kosztów CST2021 *Usługi zewnętrzne*.

Koszty wymienione w pkt I –VII są kwalifikowane w ramach *pomocy na projekty B+R*, z wyjątkiem kosztów personelu projektu Partnera, który jest kwalifikowalny w ramach *pomocy de minimis*.

Każdy wydatek finansowany z pomocy na projekty B+R musi zostać przyporządkowany we wniosku aplikacyjnym do **badan przemysłowych** lub do **eksperymentalnych prac rozwojowych**. Jeżeli dany wydatek dotyczy zarówno badań przemysłowych jak i eksperymentalnych prac rozwojowych należy wykazać we wniosku aplikacyjnym poprzez rozdzielenie go na dwie pozycje i nadanie niepowielających się nazw, poprzedzonych skrótem oznaczającym z jakiego rodzaju pomocy publicznej finansowane będą poszczególne wydatki, zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Priorytetu 1 Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, Działanie 1.1 Badania i innowacje.

VIII. KOSZTY UZYSKANIA, WALIDACJI I OBRONY PATENTÓW I INNYCH WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH

Koszty uzyskania, walidacji i obrony patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych, pod warunkiem, że:

- a) będą podlegać amortyzacji,
- b) będą ponoszone bezpośrednio przez Beneficjenta.

Pomoc ta będzie przyznana wyłącznie w przypadku etapów projektu dotyczących działań w obszarze wzornictwa oraz uzyskania, walidacji i ochrony własności przemysłowej i intelektualnej (np. na uzyskanie tw. własnych patentów, rejestrację znaku towarowego).

Koszty z pkt VIII są kwalifikowalne:

- dla beneficjentów posiadających status MŚP - w ramach *pomocy na wspieranie innowacyjności* lub w ramach *pomocy de minimis* Wnioskodawca samodzielnie dokonuje wyboru korzystniejszego dla siebie poprzez oznaczenie nazwy wydatku we wniosku odpowiednim skrót

- dla podmiotów innych niż MŚP - w ramach pomocy *de minimis*.

IX. POZOSTAŁE KOSZTY BEZPOŚREDNIE (FINANSOWANE Z POMOCY DE MINIMIS)

Pozostałe koszty bezpośrednie (finansowane z pomocy *de minimis*):

- **prace przygotowawcze** - o ile są wymagane przepisami prawa wspólnotowego i/lub prawa krajowego: usługi dotyczące: przygotowania oceny oddziaływania na środowisko, dokumentacji przetargowej, analiz, ekspertyz niezbędnych na etapie przygotowania projektu,
- wydatki poniesione z tytułu **korzystania z infrastruktury udostępnionej w technologii chmury obliczeniowej**,
- **prace przedwdrożeniowe** – usługi w zakresie wzornictwa polegające na wykonaniu nowego produktu wzorniczego, obejmującego opracowanie cech technicznych, użytkowych lub estetycznych danego produktu; usługi w zakresie zaawansowanych badań przedwdrożeniowych, opartych na włączeniu użytkowników końcowych do procesu rozwoju nowego produktu lub usługi, które uwzględniają dwa cykle testów w celu optymalizacji wyników końcowych projektu; usługi w zakresie wykonania badań dotyczących jakości i zgodności z określonymi wymogami lub normami oraz certyfikacji nowych lub znacząco ulepszonych rozwiązań.

Wydatki na prace przedwdrożeniowe mogą być kwalifikowalne wyłącznie w przypadku, gdy są niezbędne dla osiągnięcia dziewiątego poziomu gotowości technologii.

Koszty należy wykazywać w ramach kategorii kosztów **CST2021 Usługi zewnętrzne.**

Pozostałe koszty bezpośrednie (pkt IX) są kwalifikowane w ramach pomocy *de minimis*.

3.2. KOSZTY POŚREDNIE

Koszty pośrednie, to koszty które nie dotyczą bezpośrednio przedmiotu projektu ale są niezbędne do jego realizacji. Koszty pośrednie rozliczane są stawką ryczałtową¹¹, w wysokości do **15% bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu projektu** - kategoria z pkt I. *Koszty wynagrodzenia personelu*.

Wydatki w ramach kosztów pośrednich nie mogą być wykazane w ramach kosztów bezpośrednich projektu.

Do kosztów pośrednich zaliczane są:

- wszystkie koszty wskazane w Podrozdziale 3.12. Koszty pośrednie, pkt 2 *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*,

¹¹Koszty pośrednie traktowane są jako wydatki poniesione. Nie ma obowiązku opisywania dokumentów księgowych w celu potwierdzenia poniesienia wydatków, które zostały rozliczone jako koszty pośrednie.

oraz:

- wydatki na działania informacyjno – promocyjne projektu.

Kwalifikowalne koszty pośrednie projektu muszą zostać rozdzielone na:

- koszty pośrednie na badania przemysłowe,
- koszty pośrednie na prace rozwojowe.

Wydatki kwalifikowalne ogółem dla:

1. kosztów pośrednich na badania przemysłowe mogą stanowić maksymalnie:

15% bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu projektu w ramach badań przemysłowych

2. kosztów pośrednich na prace rozwojowe mogą stanowić maksymalnie:

15% bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu projektu w ramach prac rozwojowych

Wartość kwalifikowalna sumy kosztów pośrednich może stanowić maksymalnie:

15% sumy bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu projektu w ramach badań przemysłowych i bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu projektu w ramach prac rozwojowych.

3.3. WYDATKI KWALIFIKOWALNE W MODUŁACH DODATKOWYCH: WDROŻENIE INNOWACJI, INFRASTRUKTURA B+R, CYFRYZACJA, KOMPETENCJE

Wydatki kwalifikowalne w modułach dodatkowych stanowią wyłącznie koszty bezpośrednie – rozliczane według rzeczywiście poniesionych wydatków.

Katalog kosztów w modułach przedstawia poniższa tabela.

a) MODUŁ: WDROŻENIE INNOWACJI.

W ramach modułu kwalifikowalne są:

- I. Koszty związane z pracami przygotowawczymi.
- II. Koszty robót i materiałów budowlanych.
- III. Koszty związane z pozyskaniem środków trwałych.
- IV. Koszty związane z pozyskaniem wartości niematerialnych i prawnych.

Koszty wymienione w pkt I są kwalifikowane w ramach pomocy de minimis. Do kwalifikowalności tych kosztów należy stosować warunki analogiczne jak opisane w pkt II dla II typu projektu Inwestycje przedsiębiorstw w infrastrukturę B+R.

Koszty wymienione w pkt II -IV są kwalifikowane w ramach *regionalnej pomocy inwestycyjnej*. Do kwalifikowalności tych kosztów należy stosować warunki analogiczne jak opisane w pkt V, VI i VII dla II typu projektu Inwestycje przedsiębiorstw w infrastrukturę B+R.

V. Koszty usług doradczych.

Koszty usług doradczych niezbędnych do wdrożenia wyników prac B+R świadczonych przez podmioty zewnętrzne, niepowiązane z Beneficjentem. Usługi doradcze nie mogą mieć charakteru ciągłego, ani okresowego, nie mogą być też związane z bieżącą działalnością Beneficjenta.

Koszty usług doradczych należy wykazywać w ramach kategorii kosztów CST2021 *Usługi zewnętrzne*.

Koszty usług doradczych (pkt V) są kwalifikowane:

- dla beneficjentów posiadających status MŚP - w ramach pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP lub w ramach *pomocy de minimis* (Wnioskodawca samodzielnie dokonuje wyboru korzystniejszego dla siebie poprzez oznaczenie nazwy wydatku we wniosku odpowiednim skrótem określającym rodzaj pomocy),**
- dla podmiotów innych niż MŚP - w ramach pomocy *de minimis*.**

b) MODUŁ: INFRASTRUKTURA B+R.

W ramach modułu kwalifikowalne są:

- I. Koszty robót i materiałów budowlanych.**
- II. Koszty związane z pozyskaniem środków trwałych.**
- III. Koszty związane z pozyskaniem wartości niematerialnych i prawnych.**

Koszty wymienione w pkt I - III są kwalifikowane w ramach *regionalnej pomocy inwestycyjnej*. Do kwalifikowalności tych kosztów należy stosować warunki analogiczne jak opisane w pkt V, VI i VII dla II typu projektu Inwestycje przedsiębiorstw w infrastrukturę B+R.

c) MODUŁ: CYFRYZACJA

W ramach modułu kwalifikowalne są:

- I. Koszty robót i materiałów budowlanych.**
- II. Koszty związane z pozyskaniem środków trwałych.**
- III. Koszty związane z pozyskaniem wartości niematerialnych i prawnych.**

Koszty wymienione w pkt I - III są kwalifikowane w ramach *regionalnej pomocy inwestycyjnej*. Do kwalifikowalności tych kosztów należy stosować

warunki analogiczne jak opisane w pkt V, VI i VII dla II typu projektu Inwestycje przedsiębiorstw w infrastrukturę B+R.

IV. Koszty usług doradczych.

Koszty usług doradczych niezbędnych do zastosowania rozwiązań cyfrowych w przedsiębiorstwie Wnioskodawcy.

Usługi doradcze nie mogą mieć charakteru ciągłego ani okresowego, nie mogą być też związane z bieżącą działalnością Wnioskodawcy.

Koszty usług doradczych należy wykazywać w ramach kategorii kosztów CST2021 *Usługi zewnętrzne*.

Koszty usług doradczych (pkt IV) są kwalifikowalne:

- dla beneficjentów posiadających status MŚP - w ramach pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP lub w ramach pomocy de minimis (Wnioskodawca samodzielnie dokonuje wyboru korzystniejszego dla siebie poprzez oznaczenie nazwy wydatku we wniosku odpowiednim skrótem określającym rodzaj pomocy),

- dla podmiotów innych niż MŚP - w ramach pomocy de minimis.

d) MODUŁ: KOMPETENCJE

W ramach modułu kwalifikowalne są koszty szkoleń i doradztwa – usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne dla pracowników i osób zarządzających w zakresie dotyczącym projektu oraz zatrudnionych bezpośrednio do realizacji projektu.

Koszty szkoleń są finansowane w ramach mechanizmu **cross – financing** i nie mogą przekroczyć **15%** całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.

Koszty w ramach tego modułu należy wykazywać w ramach kategorii kosztów CST2021 *Usługi zewnętrzne*.

Koszty szkoleń kwalifikowane są w ramach pomocy de minimis natomiast koszty doradztwa są kwalifikowane:

- dla beneficjentów posiadających status MŚP - w ramach pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP lub w ramach pomocy de minimis (Wnioskodawca samodzielnie dokonuje wyboru korzystniejszego dla siebie poprzez oznaczenie nazwy wydatku we wniosku odpowiednim skrótem określającym rodzaj pomocy),

- dla podmiotów innych niż MŚP - w ramach pomocy de minimis.

4. WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE W RAMACH DZIAŁANIA 1.1

Wydatki niewymienione w katalogu wydatków kwalifikowanych stanowią wydatki niekwalifikowalne. Poniżej wskazano zatem jedynie przykłady i wyjątki w zakresie wydatków niekwalifikowanych:

- wydatki ujęte w części 2.3 *Wydatki niekwalifikowane* Wytycznych,
- podatek VAT, jeśli istnieje prawna możliwość jego odzyskania,
- koszt wynagrodzenia wolontariuszy i osób współpracujących z osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą będącą Beneficjentem/Partnerem,
- wkład własny w formie niepieniężnej,
- koszty związane z szerokim rozpowszechnieniem wyników projektu podczas konferencji, za pośrednictwem publikacji, ogólnodostępnych baz bądź oprogramowania bezpłatnego lub otwartego,
- zakup nieruchomości w III typie projektu,
- zakup używanych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych przez podmioty inne niż MŚP,
- koszt jednorazowej amortyzacji,
- wydatki nieujęte w budżecie projektu,
- wydatki na zakup środków transportu (cała grupa 7 określona w Klasyfikacji Środków Trwałych),
- roboty budowlane tzw. systemem gospodarczym,
- budowa budynków/budowli tzw. systemem gospodarczym,
- wydatki na zakup inwentarza żywego,
- wydatki związane z bieżącą działalnością Wnioskodawcy,
- zakup usług doradczych, które mają charakter ciągły, okresowy i/lub są związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, tj. rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawne czy reklama,
- część odsetkowa raty dzierżawnej, raty leasingowej,
- wydatki związane z odzyskaniem kwot nienależnie wypłaconych,
- wydatki w zakresie audytu projektu,
- wydatki na ewaluację.

A. Przykład wyliczenia maksymalnej wartości dofinansowania wydatków kwalifikowalnych związanych z nabyciem nieruchomości niezabudowanej w przypadku, gdy jej zakup jest finansowany z pomocy de minimis.

Założenia: Całkowite koszty projektu = 250 000,00 zł, w tym grunt zabudowany 70 000,00 zł + inne koszty 180 000,00 zł = 250 000,00 zł

- Całkowite kwalifikowalne koszty zakupu gruntu zgodnie z wytycznymi stanowią nie więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu (bez kosztów nieruchomości)

$$180\,000,00\text{ zł} \cdot 1/9 = 20\,000,00\text{ zł},$$

- Całkowite kwalifikowalne koszty projektu

$$180\,000,00\text{ zł} + 20\,000,00\text{ zł} = 200\,000,00\text{ zł}$$

- Wartość dofinansowania

$$200\,000,00\text{ zł} \cdot 85\% (\text{max wkład UE}) = \underline{170\,000,00\text{ zł}}.$$

Ostatecznie maksymalna wartość dofinansowania wydatków kwalifikowalnych projektu będzie wynosiła 170 000,00 zł.

B. Przykład wyliczenia maksymalnej wartości dofinansowania wydatków kwalifikowalnych związanych z nabyciem nieruchomości niezabudowanej w przypadku, gdy jej zakup jest finansowany z pomocy publicznej.

Łączna kwota wydatków związanych z nabyciem nieruchomości nie może przekroczyć 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym w przypadku terenów poprzemysłowych oraz terenów opuszczonych, na których znajdują się budynki limit ten wynosi 15% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu.

W przypadku, gdy wydatki na nieruchomość są finansowane z **regionalnej pomocy inwestycyjnej** maksymalna wartość dofinansowania wydatków kwalifikowalnych związanych z nabyciem nieruchomości określana będzie osobno zgodnie z Wytycznymi tj. nie więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu (lub 15% w przypadku terenów poprzemysłowych oraz terenów opuszczonych) i osobno zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej

Ostatecznie maksymalną wartość dofinansowania wydatków kwalifikowalnych projektu będzie stanowiła niższa wartość z obu kwot.

Założenia: Całkowite koszty projektu = 250 000,00 zł, w tym grunt zabudowany 70 000,00 zł + inne koszty 180 000,00 zł = 250 000,00 zł

1. Wyliczenie dofinansowania zgodnie z pomocą publiczną:

- $250\,000,00\text{ zł} \cdot 60\% (\text{RPI dla mikro przedsiębiorstwa}) = \underline{150\,000,00\text{ zł}}$

2. Wyliczenie zgodnie z wytycznymi:

- Całkowite kwalifikowalne koszty zakupu gruntu zgodnie z wytycznymi stanowią nie więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu (bez kosztów nieruchomości)
 $180\,000,00\text{ zł} * 1/9 = 20\,000,00\text{ zł}$
- Całkowite kwalifikowalne koszty projektu zgodnie z wytycznymi
 $180\,000,00\text{ zł} + 20\,000,00\text{ zł} = 200\,000,00\text{ zł}$
- Wartość dofinansowania zgodnie z wytycznymi
 $200\,000,00\text{ zł} * 85\% \text{ (max wkład UE)} = \underline{170\,000,00\text{ zł}}$

Ostatecznie maksymalną wartość dofinansowania wydatków kwalifikowalnych projektu będzie stanowiła niższa wartość z obu kwot tj. 150 000,00 zł ($150\,000,00\text{ zł} < 170\,000,00\text{ zł}$).